ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 29. novembra 2007 *

Vo veci C-9/06 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 5. januára 2006,

Tomás Salazar Brier, v zastúpení: R. García-Gallardo Gil-Fournier, D. Domínguez Pérez a A. Sayagués Torres, abogados,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J. Currall, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci J. Gutiérrez Gisbert, J. Rivas Andrés a M. Canal, abogados, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaný v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia G. Arestis, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský (spravodajca) a T. von Danwitz,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. marca 2007,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. júna 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním navrhuje Salazar Brier zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 25. októbra 2005, Salazar Brier/Komisia (T-83/03, Zb. VS s. I-A-311 a II-1407, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým zamietol jeho žalobu o zrušenie jednak rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev z 24. februára 2003, ktorým bola implicitne zamietnutá jeho sťažnosť o priznanie príspevku na expatriáciu upravenú článkom 4 ods. 1 prílohy VII Služobného poriadku úradníkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „služobný poriadok“), ako aj

príspevky, ktoré s ním súvisia, a jednak rozhodnutia, ktorým sa výslovne zamieta táto sťažnosť z 24. marca 2003 (ďalej len „sporné rozhodnutia“).

Právny rámec

2 Článok 69 prvá veta služobného poriadku v znení platnom v čase vydania sporných rozhodnutí stanovuje, že príspevok na expatriáciu zodpovedá 16 % zo súčtu základného platu, príspevku na domácnosť a príspevku na nezaopatrené dieťa, na ktoré má úradník nárok.

3 Podľa článku 4 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku sa príspevok na expatriáciu vypláca:

„a) úradníkom:

— ktorí nie sú a nikdy neboli štátnymi príslušníkmi štátu, na ktorého území sa nachádza ich miesto výkonu práce,

a

— ktorí počas obdobia piatich rokov, ktoré sa skončilo šesť mesiacov pred ich nástupom do služby, nemali zvyčajné bydlisko alebo nevykonávali svoje hlavné zamestnanie na európskom území tohto štátu. Na účely tohto ustanovenia sa

nebudú brať do úvahy okolnosti, vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát alebo pre medzinárodnú organizáciu,

…“

Skutkové okolnosti

4 Súd prvého stupňa zhrnul skutkové okolnosti v bodoch 3 až 9 napadnutého rozsudku takto:

„3 Žalobca, španielsky štátny príslušník, v období od 3. októbra 1994 do 31. augusta 1998 bol zamestnancom Sociedad Canaria de Fomento Económico, Sofesa, SA (Kanárska spoločnosť pre hospodársky rozvoj, ďalej len ‚Sofesa‘), spoločnosti poverenej správou záujmov autonómnej oblasti Kanárske ostrovy (Comunidad Autónoma de Canarias) a správou kancelárie zastúpenia vlády tohto autonómnej oblasti v Bruseli. Od 3. októbra 1994 do 3. októbra 1995 pracoval v úrade Sofesa v Bruseli na základe zmluvy o vykonaní stáže a od 15. novembra 1995 do 31. augusta 1998 na základe pracovnej zmluvy uzavretej 15. novembra 1995. Účastníci konania majú rozdielne názory, pokiaľ ide o miesto bydliska a skutočné miesto výkonu práce žalobcu počas výkonu úloh, ktoré určuje posledná uvedená zmluva.

4 Dňa 1. septembra 1998 žalobca podpísal zmluvu o vykonaní práce dočasným zamestnancom na dobu určitú s vládou autonómnej oblasti Kanárske ostrovy, ktorá bola uzavretá na dobu do 31. mája 2002. Táto zmluva určovala dočasné pridelenie žalobcu do Bruselu. Názory účastníkov konania sa však nezhodujú, pokiaľ ide o miesto bydliska a skutočné miesto výkonu práce žalobcu počas prvých desiatich mesiacov plnenia tejto zmluvy.

5 Dňa 1. júna 2002 nastúpil žalobca do služby na Komisii ako úradník. Obdobie piatich rokov uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku na účely nároku na príspevok na expatriáciu, nazývané ‚rozhodujúce obdobie', bolo v prejednávanej veci stanovené na 1. decembra 1996 až 30. novembra 2001.

6 Dňa 6. júna 2002 mal žalobca stretnutie s pracovníkmi generálneho riaditeľstva (GR) ‚Personál a administratíva' s cieľom určiť jeho nároky a doplniť jeho osobnú nástupnú dokumentáciu. Počas tohto stretnutia bol ústne informovaný, že predbežne mu nemožno priznať nárok na príspevok na expatriáciu. Osobná dokumentácia zostavená 25. júla 2002 tiež uvádzala, že príspevok mu bol zamietnutý.

7 Listom zaregistrovaným 24. októbra 2002 žalobca podal sťažnosť v súlade s článkom 90 ods. 2 štatútu proti osobnej dokumentácii z 25. júla 2002.

8 Dňa 24. februára 2003 táto sťažnosť bola implicitne zamietnutá.

9 Dňa 24. marca 2003 Komisia prijala výslovné rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti žalobcu."

Konanie pred súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

5 Odvolateľ návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 3. marca 2003 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie, ktorého predmetom je zrušenie sporných rozhodnutí.

6 Napadnutým rozsudkom Súd prvého stupňa zamietol žalobu odvolateľa. Teda zamietol štyri dôvody, ktoré uviedol a ktoré sú založené na porušení článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII služobného poriadku, na nesprávnom posúdení skutkových okolností, na porušení povinnosti odôvodnenia a na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.

7 Pokiaľ ide o prvý dôvod Súd prvého stupňa sa domnieval v bode 29 napadnutého rozsudku, že sporné bolo určenie, či práca vykonávaná odvolateľom v Bruseli pre Sofesa, ako aj pre vládu autonómnej oblasti Kanárske ostrovy mala byť považovaná za prácu vykonávanú pre iný štát podľa článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky uvedenej prílohy VII.

8 V súvislosti so zamietnutím tohto dôvodu Súd prvého stupňa najskôr pripomenul v bode 32 napadnutého rozsudku, že podľa právneho názoru Súdneho dvora zo všeobecnej systematiky Zmluvy ES a EURATOM jasne vyplýva, že pojem členský štát v zmysle inštitucionálnych ustanovení sa vzťahuje len na vládne orgány členských štátov a nemožno ho rozšíriť na vlády regiónov alebo autonómnych oblastí bez ohľadu na rozsah právomocí, ktoré im boli priznané.

9 V bode 33 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa sa následne v podstate domnieval, že ustanovenia služobného poriadku obsahujú presnú terminológiu, ktorej analogické rozšírenie na prípady, ktoré nie sú výslovne uvedené, je vylúčené. Nakoniec v bode 34 zmieneného rozsudku zdôraznil, že zákonodarca Spoločenstva zvolil pojem „štát“, hoci v čase prijatia služobného poriadku už existovali štáty s federálnou alebo regionálnou štruktúrou, ako napríklad Spolková republika Nemecko, a nielen štáty s vnútornou štruktúrou centralizovanej povahy. Z toho vyvodil, že ak by teda zákonodarca Spoločenstva chcel zahrnúť do uvedeného článku politické jednotky alebo územné jednotky, urobil by to tak výslovne.

10 Súd prvého stupňa teda z toho vyvodil v bode 35 napadnutého rozsudku záver, že pojem „štát“ uvedený v článku 4 prílohy VII služobného poriadku sa vzťahuje len na štát ako právnickú osobu a jednotný subjekt medzinárodného práva, ako aj na jeho vládne orgány.

11 Súd prvého stupňa z toho vyvodil v bode 36 napadnutého rozsudku záver, že výraz „práca vykonávaná pre iný štát“ uvedený v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku sa má vykladať tak, že sa nevzťahuje na prácu vykonávanú pre vlády politických jednotiek štátov.

12 Okrem toho sa Súd prvého stupňa domnieval v bode 37 napadnutého rozsudku, že činnosť odvolateľa v rámci verejných kapitálových spoločností, ktoré patria do jednej z kategórie obchodných spoločností, nemôže byť tým skôr považovaná za „prácu vykonávanú pre iný štát“. Tieto verejné obchodné spoločnosti, akciové spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným nie sú totiž už vo svojej podstate súčasťou orgánov štátnej správy, i keď majú právomoc spravovať a zastupovať niektoré verejné záujmy alebo sú im zverené úlohy vo verejnom záujme.

13 Súd prvého stupňa tiež odmietol v bodoch 39 až 46 napadnutého rozsudku viacero tvrdení, ktoré uviedol odvolateľ.

14 V bode 39 odmietol tvrdenie odvolateľa vychádzajúce z existencie autonómneho pojmu štát v práve Spoločenstva, ktorý zahŕňa decentralizované jednotky. V bodoch 40 a 41 odmietol tvrdenia odvolateľa vychádzajúce z vlastných právomocí autonómnych oblastí v španielskom právnom poriadku a z textu rozhodnutia španielskeho Tribunal Constitucional z 26. mája 1994. V bodoch 42 až 44 Súd prvého stupňa odmietol tvrdenia, podľa ktorých odvolateľ podliehal rovnakému systému

zdravotného poistenia a rovnakému daňovému systému ako diplomatický personál stáleho zastúpenia Španielskeho kráľovstva pri Európskej únii v Bruseli. Nakoniec v bodoch 45 a 46 odmietol tiež tvrdenie odvolateľa založené na účasti zastúpení autonómnych oblastí na poradných výboroch Komisie.

15 Na zamietnutie druhého žalobného dôvodu založeného na nesprávnom posúdení skutkových okolností, ktorého sa mala dopustiť Komisia, Súd prvého stupňa uviedol v bode 72 napadnutého rozsudku, že odvolateľ mal počas referenčného obdobia zvyčajné bydlisko v Bruseli, kde obvykle vykonával svoje hlavné zamestnanie, a že stredisko jeho záujmov sa nachádzalo tiež v tomto meste.

16 Súd prvého stupňa zamietol tretí žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia, keď zaujal právny názor v bode 79 až 81 napadnutého rozsudku, že odvolateľ mal v plnej miere vedomosť o dôvodoch, pre ktoré mu MO zamietol priznanie príspevku na expatriáciu.

17 Nakoniec Súd prvého stupňa rozhodol v bodoch 93 a 94 napadnutého rozsudku, že štvrtý dôvod uvedený žalobcom odvolateľom na podporu jeho žaloby, založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, nemôže byť prijatý, keďže žiadne porušenie uvedenej zásady nebolo preukázané.

18 Pokiaľ ide o návrh na uznanie nároku na príspevky, ktoré súvisia s príspevkom na expatriáciu, Súd prvého stupňa sa domnieval v bode 96 napadnutého rozsudku, že bolo potrebné zamietnuť tento návrh, keďže zistil, že odvolateľovi nevznikol nárok na príspevok na expatriáciu.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

19 Svojím odvolaním odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec na konanie Súdu prvého stupňa a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania na oboch stupňoch.

20 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie ako celok,

— zaviazal odvolateľa na náhradu trov odvolacieho konania.

O odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

21 Na základe svojho jediného dôvodu odvolateľ vytýka Súdu prvého stupňa, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že podal nesprávny výklad pojmu „okolnosti, vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát“, ktorý je uvedený v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku. Tento dôvod obsahuje štyri samostatné časti.

22 Po prvé odvolateľ uvádza, že Súd prvého stupňa vyložil striktne výnimku stanovenú článkom 4 ods. 1 písm. a) druhou zarážkou prílohy VII služobného poriadku. Tým, že Súd prvého stupňa rozhodol, odchýlil sa tak od svojej skoršej judikatúry a presnejšie od svojho rozsudku z 30. marca 1993, Vardakas/Komisia (T-4/92, Zb. s. II-357, bod 34), v ktorom rozhodol tak, že toto ustanovenie ako výnimka z výnimky musí byť vykladané široko.

23 Po druhé odvolateľ uvádza, že dôvodom existencie zmienenej výnimky je skutočnosť, že osoby, na ktoré sa vzťahuje, nemôžu byť považované za také, ktoré si vytvorili trvalé väzby so štátom miesta výkonu práce z dôvodu dočasného charakteru ich pridelenia do tohto štátu.

24 V napadnutom rozsudku však tým, že vylúčil z pôsobnosti tejto výnimky prácu vykonávanú pre iný dotknutý členský štát prostredníctvom autonómnych oblastí, nerozpoznal dôvod existencie uvedeného ustanovenia a okrem iného založil diskrimináciu medzi úradníkmi, ktorí vykonávali prácu pre tento štát prostredníctvom ústrednej správy v rámci stáleho zastúpenia, úradníkmi, ktorým je priznaný nárok na príspevok na expatriáciu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. septembra 2005, Hosman-Chevalier/Komisia, T-72/04, Zb. s. II-3265, bod 40), a úradníkmi, ktorí vykonávajú prácu prostredníctvom správy autonómnej oblasti. V oboch situáciách totiž úradník nevytvoril trvalú väzbu so štátom, kde je miesto výkonu práce pred tým, než vstúpil do služobného pomeru v Spoločenstvách z dôvodu dočasného charakteru jeho pridelenia do tejto krajiny. To, čo je nakoniec dôležité, je trvalý alebo dočasný charakter väzieb vytvorených úradníkom so štátom, kde je jeho miesto výkonu práce.

25 Nakoniec v rozpore s tým, ako Súd prvého stupňa rozhodol v bode 35 napadnutého rozsudku tento široký výklad nevedie k tomu, aby sa za „štát“ považovali všetky verejné subjekty s vlastnou právnou subjektivitou. Rozsah takéhoto výkladu zostáva

ohraničený na subjekty, ktoré majú právomoci v oblasti Spoločenstva, tak aj v prípade autonómnych oblastí, a zaslúžia si byť v súlade s ďalšími ustanoveniami Zmluvy ES, ako napríklad s tými, ktoré sa týkajú štátnej pomoci alebo verejného obstarávania.

26 Po tretie odvolateľ vytýka Súdu prvého stupňa, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že vylúčil z pojmu „okolnosti, vyplývajúce z práce vykonávanej pre iný štát" prácu, ktorú vykonával ako zamestnanec spoločnosti poverenej plnením úloh vo verejnom záujme, a to bez toho, že by skúmal, či so zreteľom na jej zloženie, jej úlohy a jej závislosť od verejnej moci táto spoločnosť bola podriadená štátu. Tým sa Súd prvého stupňa dostal do rozporu ako s ustanoveniami španielskeho práva, podľa ktorých takáto spoločnosť je súčasťou verejnej správy, tak aj s judikatúrou Spoločenstva a najmä s rozsudkom z 20. septembra 1988, Beentjes (31/87, Zb. s. 4635, bod 12), a zo 17. decembra 1998, Komisia/Írsko (C-353/96, Zb. s. I-8565, bod 26).

27 V rámci svojho vyjadrenia Komisia po prvé tvrdí, že Súd prvého stupňa nepodal reštriktívny výklad výnimky stanovenej článkom 4 ods. 1 písm. a) druhou zarážkou prílohy VII služobného poriadku, ale široký výklad tejto výnimky s výhradou požiadavky na priamu právnu väzbu medzi predmetnou osobou a dotknutým členským štátom. V prejednávanej veci však odvolateľ nemal takúto právnu väzbu so Španielskym kráľovstvom.

28 Po druhé Komisia tvrdí, že argumentácia odvolateľa je založená na nesprávnom predpoklade, ktorý vyvracia správnosť jeho argumentácie. Zamieňa si totižto dva pojmy, to znamená na jednej strane *ratio legis* výnimky uvedenej v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku a na druhej strane *ratio legis* použitia pojmu „štát", ktorý je uvedený v tej istej výnimke. Predmetom diskusie pred Súdom prvého stupňa bol však jedine výklad pojmu „štát" a ten je relevantný.

29 Neexistuje tiež diskriminácia medzi úradníkmi, ktorí vykonávajú prácu pre dotknutý členský štát tak, že ju vykonávajú v rámci stáleho zastúpenia, ktoré patrí do ústrednej správy tohto štátu, a tými úradníkmi, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom autonómnej oblasti. Obe situácie totižto nie sú porovnateľné, pokiaľ ide o plnené úlohy, pretože ako vyplýva z bodu 41 napadnutého rozsudku úlohou delegácií španielskych autonómnych oblastí je ochrana záujmov administratívnych jednotiek, ktoré zastupujú, a tieto záujmy sa nemusia nutne zhodovať so záujmami iných autonómnych oblastí a so záujmami Španielskeho kráľovstva ako štátu.

30 V každom prípade treba vychádzať z rozhodnutia zákonodarcu Spoločenstva, ktorý nemal záujem začleniť do uvedenej výnimky politické jednotky štátu, ako napríklad vlády regiónov, autonómnych oblastí a iných územných jednotiek.

31 Okrem toho Komisia tvrdí, že tak ako rozhodol Súd prvého stupňa v bode 35 napadnutého rozsudku, postupovať podľa výkladu uvádzaného odvolateľom by viedlo k tomu, „že za štát by sa považovali všetky verejné subjekty s vlastnou právnou subjektivitou, ktorým ústredná vláda postúpila vnútorné právomoci vrátane obcí alebo akýchkoľvek jednotiek, ktorým správa delegovala svoje funkcie“.

32 Pokiaľ ide o argumentáciu, podľa ktorej „[t]o, čo je nakoniec dôležité, je trvalý alebo dočasný charakter väzieb vytvorených medzi úradníkom a krajinou, kde je miesto výkonu jeho práce…“, ide o novú otázku, ktorá nebola prinajmenšom vyjadrená takto v konaní pred Súdom prvého stupňa a ktorej prípustnosť vyvoláva v dôsledku toho pochybnosti.

33 Po tretie, pokiaľ ide o časť dôvodu založenú na nesprávnosti vylúčenia práce vykonávanej ako zamestnanec verejnej spoločnosti, Komisia sa domnieva, že už citované rozsudky Beentjes a Commission/Írsko, na ktoré odkazuje odvolateľ, sa týkajú odlišnej oblasti práva Spoločenstva, to znamená oblasti upravenej smernicou 71/305/EHS Rady z 26. júla 1971 o koordinácii postupov pri zadávaní verejných zákaziek na stavebné práce [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, s. 5), ktorej *ratio legis* je odlišné od *ratio legis* článku 4 prílohy VII služobného poriadku.

34 Komisia tiež uvádza, že osoba, ktorá pracovala pre verejnú obchodnú spoločnosť, akciovú spoločnosť alebo spoločnosť s ručením obmedzeným, nemala priamu právnu väzbu s dotknutým členským štátom, aj keď existencia takejto väzby je kategorickou podmienkou stanovenou judikatúrou na uplatňovanie výnimky stanovenej článkom 4 ods. 1 písm. a) druhou zarážkou zmienenej prílohy.

Posúdenie Súdnym dvorom

O prípustnosti

35 Podľa Komisie tvrdenie, ktoré uviedol odvolateľ, podľa ktorého „[t]o, čo je nakoniec dôležité, je trvalý alebo dočasný charakter väzieb vytvorených medzi úradníkom a krajinou, kde je miesto výkonu jeho práce…“, môže byť novou otázkou alebo prinajmenšom otázkou, ktorá nebola takto vyjadrená pred Súdom prvého stupňa.

36 Treba zdôrazniť, že z ustanovení článku 58 Štatútu Súdneho dvora v spojení s článkom 113 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyplýva, že v rámci odvolania môže odvolateľ uvádzať akékoľvek relevantné tvrdenie s jedinou výhradou, že odvolanie nezmení predmet sporu pred Súdom prvého stupňa (rozsudok z 18. januára 2007, PKK a KNK/Rada, C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 66).

37 Nutné je však konštatovať, že uvedené tvrdenie bolo vyjadrené na podporu dôvodu založeného na tom, že Súd prvého stupňa porušil článok 4 ods. 1 písm. a) druhú zarážku prílohy VII služobného poriadku. Preto aj za predpokladu, že toto tvrdenie nebolo vyjadrené v konaní pred Súdom prvého stupňa rovnakými výrazmi, ako sú tie, ktoré sú uvedené v bode 35 tohto rozsudku, nemení predmet sporu prejednávaného Súdom prvého stupňa, a preto nie je novým dôvodom v zmysle článku 42 ods. 2 prvý pododsek Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

38 Z uvedeného vyplýva, že jediný odvolací dôvod uvedený odvolateľom na podporu svojho odvolania je prípustný v celom rozsahu.

O veci samej

39 Na zodpovedanie dôvodu uvedeného odvolateľom treba rozhodnúť o otázke, či výkladom pojmu „práca vykonávaná pre iný štát“ uvedeného v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

40 Na úvod treba zdôrazniť, že v rozpore s tým, čo tvrdí Komisia, pojem „štát“ nemôže byť odtrhnutý od výrazu, ktorého je súčasťou, na to, aby bol samostatne vykladaný.

Význam pojmu práva Spoločenstva, akým je práca vykonávaná pre iný štát, musí byť posudzovaný vo svojom celku a vykladaný v závislosti od systematiky a cieľov, ktoré sleduje právna úprava, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. mája 2000, KVS International, C-301/98, Zb. s. I-3583, bod 21; z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, Zb. s. I-6857, bod 50; zo 14. júna 2001, Kvaerner, C-191/99, Zb. s. I-4447, bod 30, ako aj zo 16. mája 2002, Schilling a Nehring, C-63/00, Zb. s. I-4483, bod 24).

41 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry príspevok na expatriáciu, ktorý je stanovený článkom 69 služobného poriadku a ktorého spôsoby priznania sú upresnené článkom 4 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku, teda ustanovenie, v ktorom je uvedený pojem „práca vykonávaná pre iný štát“, má za cieľ kompenzáciu osobitných nákladov a nevýhod vyplývajúcich z prevzatia funkcií v Spoločenstve úradníkmi, ktorí vzhľadom na to musia svoje bydlisko presunúť zo štátu bydliska do štátu pridelenia a začleniť sa do nového prostredia. Pojem expatriácia závisí takisto od subjektívneho postavenia úradníka, teda od stupňa jeho začlenenia do nového prostredia, ktorý vyplýva napríklad z jeho zvyčajného bydliska alebo z vykonávania hlavného zamestnania (pozri rozsudky z 15. septembra 1994, Magdalena Fernández/Komisia, C-452/93 P, Zb. s. I-4295, bod 20, a z 21. júna 2007, Komisia/Hosman-Chevalier, C-424/05 P, Zb. s. I-5027, bod 35).

42 Cieľom priznania príspevku na expatriáciu je takisto náprava faktických nerovností, ktoré vznikajú medzi úradníkmi, ktorí už sú začlenení do spoločnosti štátu pridelenia, a tými, ktorí začlenení nie sú (rozsudok Komisia/Hosman-Chevalier, už citovaný, bod 36).

43 V takejto situácii expatriacie sa nachádza aj úradník, ktorý síce mal bydlisko alebo vykonával zamestnanie na európskom území štátu, na ktorom sa nachádza miesto jeho pridelenia počas obdobia piatich rokov, ktoré uplynulo šesť mesiacov pred jeho nástupom do funkcie, pracoval pre iný štát alebo medzinárodnú organizáciu (rozsudok Komisia/Hosman-Chevalier, už citovaný, bod 37).

44 Vykonávanie takejto práce „pre iný štát alebo medzinárodnú organizáciu“ má totiž za následok udržiavanie osobitnej väzby dotknutej osoby s týmto iným štátom alebo medzinárodnou organizáciou, a tým vzniká prekážka vytvoreniu trvalej väzby s krajinou pridelenia, a teda jeho dostatočného začlenenia do spoločnosti krajiny pridelenia (rozsudok Komisia/Hosman-Chevalier, už citovaný, bod 38).

45 V tejto súvislosti nemožno vyvodiť z ustanovení článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky prílohy VII služobného poriadku, že práca vykonávaná „pre iný štát“ je nutne prácou vykonávanou pre členský štát Európskej únie. Takýto záver nie je neplatný v dôsledku skutočnosti, že v praxi budúci úradníci Únie vykonávajú vo väčšine prípadov svoju prácu pre členský štát a nie pre tretí štát.

46 Pokiaľ sú dotknuté tiež tretie štáty, je potrebné sa pri výklade pojmu „štát“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážky prílohy VII služobného poriadku odvolať na medzinárodné právo verejné, ktoré upravuje vzťahy medzi členskými štátmi a tretími štátmi.

47 Aj keď rozdelenie právomocí z vnútroštátneho hľadiska je rôznorodé v závislosti od inštitucionálneho usporiadania každého štátu, ten musí byť považovaný medzinárodným právom verejným za subjekt jednotného charakteru. Vzhľadom na túto koncepciu sa vyžaduje, aby štát bol zastúpený v ďalších štátoch a medzinárodných organizáciách systémom jednotného diplomatického zastúpenia, ktorý je odrazom jednotnosti dotknutého štátu z medzinárodného hľadiska.

48 V tejto súvislosti však už Súdny dvor rozhodol, že na to, aby dotknutý úradník mohol byť považovaný za vykonávajúceho prácu pre „iný štát“, nie je dôležité, aby bol zamestnaný ústrednou správou tohto iného štátu, rozhodujúcim prvkom je naopak jeho funkčné začlenenie na pôde stáleho zastúpenia tohto štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Hosman-Chevalier, už citovaný, bod 42).

49 Súdny dvor sa totiž v bode 43 zmieneného rozsudku Komisia/Hosman-Chevalier domnieval, že osobitný status predmetnej osoby ako člena personálu stáleho zastúpenia viedol k vzniku jej osobitnej väzby s dotknutým členským štátom. Tento osobitný status, keďže jej umožnil mať výhody z rôznych výsad a imunít na základe Viedenského dohovoru z 18. apríla 1961 o diplomatických vzťahoch, sám vytvoril prekážku, ktorá bráni dotknutej osobe vytvoriť trvalú väzbu s krajinou pridelenia, a takto sa dostatočne začleniť do spoločnosti tohto štátu.

50 Predchádzajúce úvahy sú ďalej potvrdené zhodujúcim sa tvrdením, ktoré vyplýva z jedného z dokumentov zo spisového materiálu. Odpoveďou na otázku položenú Súdom prvého stupňa v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Španielske kráľovstvo totiž upresnilo bez toho, že by v tomto ohľade bol vznesený opačný názor, že začlenenie úradníkov do stáleho zastúpenia tohto členského štátu a ich akreditácia belgickými úradmi má za následok, že si zachovávajú svoje trvalé bydlisko v ich členskom štáte pôvodu a že keďže nie sú zaregistrovaní v obciach Belgického kráľovstva, nie sú považovaní príslušnými úradmi za majúcich bydlisko v poslednom uvedenom členskom štáte.

51 Takéto okolnosti však môžu zabrániť tomu, aby sa uvedení úradníci dostatočne začlenili do členského štátu pridelenia, a preto môžu prispieť k expatriácii, v ktorej sa nachádzajú títo úradníci.

52 V tejto súvislosti odvolateľ vytýka Súdu prvého stupňa, tak ako je uvedené v bode 24 tohto rozsudku, že založil diskrimináciu medzi úradníkmi, ktorí vykonávali prácu pre štát prostredníctvom ústrednej správy v rámci stáleho zastúpenia, úradníkmi, ktorým je priznaný nárok na príspevok na expatriáciu, a úradníkmi, ktorí vykonávali takúto prácu prostredníctvom správy autonómnej oblasti.

53 Otázka, či práca bola vykonávaná pre štát prostredníctvom jeho ústrednej správy alebo správy autonómnej oblasti, nie je však, v rozpore s tým, čo tvrdí odvolateľ, odlišným relevantným kritériom, ktoré sa vezme do úvahy na účel priznania príspevku na expatriáciu.

54 Ako pracovníci, ktorí pracujú pre štát prostredníctvom svojej ústrednej správy, tak aj pracovníci, ktorí vykonávajú prácu pre autonómna oblasť prostredníctvom jeho správy, musia byť totiž považovaní, že sú v situácii expatriácie podľa článku 4 ods. 1 prílohy VII služobného poriadku, avšak za podmienky, že sú formálne začlenení v rámci stáleho zastúpenia zmieneného štátu.

55 V prejednávanej veci je však nepochybné, že v priebehu referenčného obdobia odvolateľ neplnil služobné povinnosti ukladané španielskou ústrednou správou a že navyše nebol formálne začlenený v rámci stáleho zastúpenia Španielskeho kráľovstva pri Európskej únii.

56 Za týchto okolností tvrdenie odvolateľa založené na porušení zásady rovnosti zaobchádzania možno len zamietnuť.

57 Okrem toho ako príklad treba uviesť, že v Španielsku na základe dohody o odbore záležitostí, ktoré patria autonómnym oblastiam na pôde stáleho zastúpenia Španielskeho kráľovstva pri Európskej únii a o účasti autonómnych oblastí na pôde pracovných skupín Rady Európskej únie, ktorú prijala španielska vláda 9. decembra 2004 v rámci Conferencia para Asuntos con las Comunidades Europeas, aj keď táto dohoda neexistovala v čase skutkových okolností, ktoré boli pôvodom tohto sporu,

a teda sa naňho neuplatní, aspoň dve pracovné miesta poradcov pre autonómne záležitosti na uvedenom stálom zastúpení sú obsadené úradníkmi autonómnych oblastí, ktoré majú právomoci na vnútroštátnej úrovni, ale ktorí sú začlenení do tohto stáleho zastúpenia.

58 Preto, pokiaľ sa na účel výkladu výrazu „práca vykonávaná pre iný štát“ uvedeného v článku 4 ods. 1 písm. a) druhej zarážke prílohy VII služobného poriadku musí považovať za jedinú relevantnú skutočnosť to, že práca je vykonávaná na pôde stáleho zastúpenia štátu, potom z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia v bode 36 napadnutého rozsudku tým, že vyložil zmienený výraz tak, že sa nevzťahuje na prácu vykonávanú pre vlády politických jednotiek štátov.

59 Z tých istých dôvodov Súd prvého stupňa rozhodol správne v bode 37 napadnutého rozsudku, že práca pre verejné kapitálové spoločnosti patriace do jednej z kategórií obchodných spoločností nemôže byť považovaná za prácu vykonávanú pre štát.

60 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie treba zamietnuť.

O trovách

61 Podľa článku 69 ods. 2 prvého pododseku Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy

konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Na základe článku 70 rokovacieho poriadku v sporoch medzi Spoločenstvami a ich zamestnancami znášajú inštitúcie svoje vlastné trovy konania. Na základe článku 122 druhého odseku prvej zarážky tohto rokovacieho poriadku sa však tento článok 70 nevzťahuje na odvolanie podané úradníkom alebo iným zamestnancom inštitúcie proti tejto inštitúcii. Keďže Komisia navrhla zaviazať odvolateľa na náhradu trov konania a ten nemal úspech vo svojom dôvode, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Pán Salazar Brier je povinný nahradiť trovy konania.

Podpisy